

Pridni sadjorejčki.

Le urno, le urno tecimo,	K' je delo z veseljem končano,
Sestrice in brati mladi!	Jo mahamo s petjem damu;
K drevescam pogledat hitimo,	Pa pros'mo, de kar je dognano,
Kako se že z njimi godi.	Zročeno naj bode Bogu:
O lepo, prelepo vse rase —	On daj nam, de dežek polije
Zahvala bod' ljub'mu Bogu!	Pohlevno nam drevje mlado,
On, k' tudi živali napase,	Pa toplo spet sončice sije,
Po drevju bo dal nam sadu.	De raslo, rodilo vse bo!

Veselo nam tički pojejo,	Mi vsi smo drevescam enaki
Živina veselo skaklja;	Vsajenim od sam'ga Boga —
Tam pisane rožce čvetejo,	Le vselej naj bodemo taki,
In tukaj vodica šumlja.	Ki On jih naj rajši ima;
Vse slajša per drevju nam delo,	De z zemlje nevarniga kraja
Ga cepit in snažit in plet;	Nedolžne in čiste predjal
Lotimo se ga veselo,	Bo vse nas v nebeški vert raja,
De raslo lepo nam bo spet!	In krono tam večno nam dal!

Ogrej Tonček! učitele in učence za sadjorejo.

Poprašaj, kako kdo s posebnim pridam in vspeham sadjorejo uči, kako bi se več storiti zamoglo. Morde lepe odgovore dobiš. *)

Narodski običaji v Železnikah.

3. Sv. trije kralji.

K novemu letu in sv. trem kraljem na večer se napravi 5 fantov, okol 10 do 16 let starih, v lepe bele oblačila, čez rame do pers imajo rudeče čezramnike in na glavo si postavijo lepe pomalane kape, v katire prav umetno postavijo prižgano luč, kar se prav lepo poda. Imenujejo se: prvi *Gušper*, ki ima tud z

*) Sadjo- in sviloreja ste na vse strani imenitne reči. Zatorej je tudi pred kratkim visokovr. Brixenski konsistori sadjo- in svilorejo vsim učiteljem in mladini po pastirskem listu priporočil. Tudi mi to živo živo spoznamo. Pa eden človek sam ni za vse — ne ve vse, ne more vse. Serčno radi in hitro bomo pa natisnuli, kar nam kdo pošle, našo mladino za to imenitno reč spodbuditi; prosimo!

kake bele kože brado narejeno, drugi *Milhar*, in tretji *Boltižar*, kateri poslednji si obraz tako z kakim črnilom pomaže, da se od pravega zamorca clo nič ne loči. Ne vidi se mu družega belega, ko blišeče oči in beli zobje. Četrti fant predstavi kralja *Herodeža* in peti predstavi *Angela*. Da se eden od drugega ločijo, ima *Gašper* namalanega na kapi kralja *Gašperja*, ki klečé pred *Mario* z detetom na ročji daruje miro; *Milhar* kralja sv. *Milharja*, ki daruje kadilo, in *Boltižar* kralja sv. *Boltižara*, ki daruje zlato. *Herodež* ima namalanega *Herodeža* kralja, ki ošabno na prestolu sedi in *Angel* lepega angela v svitlih oblakih. — Kralji imajo dolge romarske palice v rokah, in *Herodež* navadno kaki snopek iz cvetlic v znamnje kraljevega žezla. Eden nosi z njimi na dolgi palici prav umetno napravljeno papirnato zvezdo, katero z tanko nitiko okoli suka. Tudi v zvezdi gori luč. Ko zdravo *Mario* odzvoni, začnejo hoditi kralji po hišah. V izbo stopivši željijo hišnim glasno: Dober večer, se ravno v sredi izbe v podolgasti venc vstopijo in vsi glasno zapojejo :

Tu so prišli kralji trije

Kralji trije

(*Gašper*, *Milhar*, *Boltižar*) *dvakrat*

Vam darujejo Jezusa

Oj Jezusa

(*Tega* kralja nebeškega) *dvakrat*

Ki stvaril je nebo n' zemljo

Nebo n' zemljo

(Človek' je dal dušo n' telo) *dvakrat*

Zdaj začnejo precej glasno med saboj naslednje pogovore :

Boltižar (proti *Gašperju*): Kraljeva svitlost! od kod ste Vi?

Gašper (proti *Boltižaru*): Mi smo, kjer solnce gor gre, *Gašper* imenovan; kraljeva svitlost, od kod ste pa Vi?

Boltižar. Mi smo, kjer solnce na poldan stoji, *Boltižar* imenovan (in proti *Milharju*) kraljeva svitlost, od kod ste pa Vi?

Milhar. Mi smo tisti, kjer solnce dol gre, *Milhar* imenovan.

Gašper. Bog oče stvarnik hotel, da jest, ta nar starejši, ta nar modrejši, nar prvi Jezusu k ofru šel.

Herodež. Kaj Vam pravim, kralji trije, kam ste se vi naredli?

Milhar. Mi smo se naredli v to mesto Betlehem.

Herodež. Kaj Vi iščete?

Milhar. Mi iščemo novorojenega kralja, se nam je v jutrovi deželi ena zvezda prikazala, gor je zapisano, da se je en kralj rodil, en kralj čez kralje, nebo in zemlja je njega.

Herodež. Jest sim en kralj, zemlja in nebo je moje.

Angel (Herodežu). Je blo, pa ni več, daj ti to meni, kar tebi ne sliši, (pri tih besedah mu žezlo, kraljevo pravico, iz rok vzame.)

Herodež (Kraljem): Kaj Vam pravim, kralji trije, pejte v to mesto Betlehem, novorojenega kralja iskat, in kadar ga najdete, pridite men' povedat, da tud jest grem njemu darovat.

Angel (Kraljom). Kaj Vam pravim, kralji trije, nikar Herodeža ne poslušajte, kar Herodež govori, ni res, jest sim poslan angel z nebes, kar povem, je vse res, veliki čudeži so se godili na firmament', ena zvezda le lepo zasvetila, se pa spet skrila, k'se Vam zopet ta zvezda prikaže, pejte za njo, kadar novorojenega kralja najdete, mu darujte, potem se po drugem potu obrnite nazaj v svojo domačo deželo.

Kdaj zapojejo še kako božično, novoletno al sv. treh kraljev pesem, in potem, ko se jim precej dober dar, navadno v denarjih da, odidejo naprej po hišah. Ta navada je pri nas silno stara, nar starejši ljudje ne vedo nič od nje začetka, tud je spominja vredno, kako fantje ta običaj od nekdej na neko pravico („kraljestvo“ imenovano) opirajo, po kateri nikogar v versto „kraljev“ ne vzamejo, če pravice od svojega sprednika ne kupi al tudi v najem ne vzame.

Narodski običaji med Slovenci zlo hirajo, deloma z pozabljivosti, deloma tud skoz zatiranje. Rodoljubi! pero v roke, da saj v spisih ohranimo šege naših pradedov prihodnim vnukom.

J. Levičnik.

Pravičen se tudi svojega živinčeta usmili.

Kalabrezki vojvoda *Karol* je hodel v Neaplu vsak dan k seji v sodišče. Da vsak, kdor s njim govoriti hoče, lahko k njemu priti more, da zvonaj na zid zvonček obesiti in čveženj nad duri